

Kui kaua kestavad kodumasinad ja tehnikavidinad?

2 tundi tagasi - 24.10.2026 Autor: [AM](#)

Tihti rändab täiesti töökorras eelmine põlvkond lihtsalt sahtlipõhja tolmu koguma, kuna tarbimisralli sunnib meid pidevalt uute ja läikivate asjade järele haarama. Värsked Euroopa Keskkonnaameti (EEA) ja USA kodumasinade müüja Yale Appliance'i 2026. aasta andmed aga näitavad, et seadmete elueaga toimub midagi väga huvitavat ja kohati lausa vastuolulist.

Ühest küljest ostame me elektroonikat rohkem kui kunagi varem, teisalt aga muutuvad teatud seadmed palju vastupidavamaks. Samal ajal kui Euroopa teadlased loevad kokku prügimäele rändavaid ressursitonne, näitab enam kui 33 000 reaalsel hooldusväljakutsel põhinev statistika täpselt, millised kodumasinad teenivad sind ausalt ja millised nõuavad pidevat remonti.

Enneaegne seadmete äraviskamine ja uute asemele ostmine on muutunud moodsa tarbimisühiskonna tumedaks varjupooleks. Euroopa Liidus tekitab tarbekaupade liiga varajane pensionile saatmine igal aastal 261 miljonit tonni süsinikdioksiidi ekvivalendiga võrdset heidet, neelab 30 miljonit tonni ressursse ja kuhjab kokku 35 miljonit tonni jäätmeid. Kui suudaksime oma tehnikat kasutada kauem, vähendaks see otseselt survet toorainetele ning leevendaks Euroopa sõltuvust globaalsetest tarneahelatest. Sinu truu mobiil või süler elab oodatust palju kauem.

Telefonid peavad paremini vastu

Numbrid ei valeta: aastatel 2000 kuni 2022 kasvas Euroopa Liidu elaniku lõpptarbimise väärtus inflatsiooni arvesse võttes tervelt 21 protsenti. Selle veduriks olid suuresti just elektri- ja elektroonikaseadmed, millele kulutatav summa samal perioodil enam kui kolmekordistus. Mobiiltelefonidele kulutasid Euroopa majapidamised 2022. aastal lausa 25 korda rohkem raha kui sajandivahetusel ning keskmine eurooplane ostab uue telefoni iga 2,5 aasta tagant.

Ometi pole pilt sugugi nii must, kui ostukviitungitelt paistab.

Tarbijaorganisatsiooni Euroconsumers andmetel (mis koguti Belgia, Itaalia,

Portugali ja Hispaania tarbijatelt) pikenes kodumasinade üldine eluiga aastatel 2019–2023 ligi 2 protsenti. Veelgi paremini läks kõrgtehnoloogilistel seadmetel: nutitelefonide ja tahvelarvutite vedamisel kasvas nende eluiga 3 protsenti aastas, jõudes keskmiselt 5 aasta ja 8 kuu pealt (5,6 aastat) 6 aasta ja 5 kuuni (6,4 aastat).

Ka seadmete endi füüsiline vastupidavus on tegemas vähikäigu asemel edusamme. Mobiiltelefonide keskkonnamõju hindava Eco Ratingu metoodika järgi kasvas valitud telefonimudelite üldine vastupidavusskoor aastatel 2023–2024 tervelt 7 protsenti.

Eriti suure hüppe tegid edasi laadimispesade eluiga ja akude vastupidavus, samuti paranesid seadmete lahtivõtmise ja parandamise võimalused. Siiski tasub mees pidada, et odavama otsa mudelid saavad vastupidavuse ja parandatavuse eest jätkuvalt madalamaid punkte, kuigi just need moodustavad turust suurema osa.

Tarkvara tapab nutiseadme, kallid remontid aga kodumasinad

Miks me siis ikkagi töötavaid või pisiveaga asju välja vahetame? Uuringust selgub kurb tõsiasi: nii väikeste kui ka suurte kodumasinade puhul eelistavad inimesed uue ostmist lihtsalt seetõttu, et remonti peetakse liiga kalliks. Kõrgtehnoloogiliste vidinate puhul on aga peamiseks kirstunaelaks hoopis aegunud tarkvara, mitte streikiv riistvara.

Vähemalt kolmandik Euroopa tarbijatest ei ole oma viimati katki läinud toodet parandanud, tuues põhjuseks varuosade puudumise ja seadmete liigse keerukuse.

Siin loodetakse abi Euroopa Liidu "õigus parandada" (*right to repair*) reeglitest ja ökodisaini määrusest (ESPR), mis sunnivad tootjaid looma vastupidavamaid seadmeid. Kuid mündil on ka teine külg: teadlased hoiatavad niinimetatud tagasilöögiefekti eest. Kui sa hoiad telefoni või pesumasina vahetamata jätmisega hulga raha kokku ja ostad selle eest hoopis uue vidina või lennupiletid, ei pruugi keskkond sellest kokkuvõttes midagi võita.

Kui tihti sa tegelikult oma pesumasinat ja autot kasutad?

Eluea kõrval on teine ülioluline mõõdik kasutusintensiivsus ehk see, kui palju seade oma eluea jooksul realselt tööd teeb.

Näiteks sõiduautode keskmine vanus Euroopa Liidus kasvas aastatel 2013–2022 kümme protsenti (10,9 aastalt 11,9 aastani), kusjuures Ida-Euroopa autod on Lääne-Euroopa omadest keskmiselt 10 aastat vanemad. Teadlased märgivad siinkohal olulist nüanssi: sisepõlemismootoriga autode eluea lõputu venitamine ei ole kliimale kasulik, sest lõviosa nende heitmest tekib sõites, samas kui elektriautode puhul (kus suurem jalajälg tekib tootmisel) on eluea maksimeerimine igati õigustatud.

Pesumasinatega toimub aga Euroopas kummaline paradoks. Kuigi masinate keskmine mahutavus on kasvanud 1995. aasta 4,8 kilogrammilt 2020. aastaks 7,6 kilogrammini, on nende kasutusintensiivsus langenud 7 protsenti. Kuna leibkonnad on muutunud väiksemaks, on igal perel oma masin, mis teeb aastas varasema 226 pesutsükli asemel vaid 174 tsükli ning trumlist täidetakse keskmiselt vaid veidi üle poole (4 kg ehk 53% mahust). Positiivse poole pealt on

keskmise pesutemperatuur langenud 53 kraadilt 40 kraadile, mis säästab tublisti elektrit.

Väikeste kodumasinade rindel valitseb aga suur kõikumine (üldine eluea kasv 1,2% aastas): kui kohvimasinad peavad vastu keskmiselt 6,5 aastat, siis juhtmega tolmuimejad teenivad omanikku vapralt 10 aastat. Suured kodumasinad (külmikud, pesumasinad, kuivatid ja nõudepesumasinad) on kõige pikemaajalised – nende keskmine eluiga kerkis 2019. aasta 11,6 aastalt 2023. aastaks 12,5 aastani.

Yale Appliance'i 2026. aasta statistika: kes jääb ellu pärismaailmas?

Kuidas aga valida koju tehnikat, mis päriselt kestab, kui remondisektoris töötavate inimeste arv on Euroopas langenud (2017. aasta 203 000 töötajalt 177 000 peale 2020. aastal) ja oskajaid meistreid on tikutulega raske leida? Vastuse annab USA kodumasinade müüja ja hooldaja Yale Appliance'i tegevjuht Steve Sheinkopf, kes avaldas 2026. aasta sügisel karmil reaalsusel põhineva töökindluse raporti.

Unustage sotsiaalmeedia arvamusiidrid ja ostulinkide (*affiliate* linkide) jagajad – Yale Appliance'i pingerida põhineb 33 190 reaalsel hooldusväljakutsel, võrreldes esimese aasta jooksul remonti vajanud seadmete arvu müüdud seadmete koguarvuga.

"Ma pidin omaenda terve mõistuse huvides lõpetama YouTube'is kodumasinade videote vaatamise. Sa peaksid ka seda kaaluma," kirjutab Steve Sheinkopf otsekoheselt, "paljud sadade tuhandete jälgijatega suunamudijad on ametic rääkimisega sellest, mis ei tööta, tuginedes sellele, mida nad näevad oma remonditöökodades, mitte sellele, mida tegelikult üleriigiliselt müüakse. Üks populaarne kanal väidab, et Speed Queen on palju töökindlam kui LG, sest nad taastavad rohkem kasutatud LG-sid kui Speed Queene. Aga asi on selles: LG müüb miljoneid seadmeid rohkem kui Speed Queen. Muidugi esineb neil arvuliselt rohkem probleeme. See on elementaarne matemaatika."

Sheinkopf rõhutab, et töökindlus on 2026. aastal kriitilisem kui kunagi varem: "Sest kodumasinaid on raskem parandada kui kunagi varem. Üha vähem ettevõtteid pakub hooldust ja isegi lihtne remont võib võtta nädalaid, kui sa üldse leiad kellegi, kes seda teeks. Just seepärast on töökindlus olulisem kui varem."

Milline kodumasin sind alt ei vea?

Yale Appliance'i 2026. aasta andmed näitavad, et kõige töökindlamad tootekategooriad on pesumasinad, kuivatid ja nõudepesumasinad – eriti hästi peavad vastu LG, GE ja Miele eestlaetavad pesumasinad.

Kõige rohkem peavalu ja hooldusväljakutseid põhjustavad aga kahepoolsete ustega (*French door*) külmikud ja profiklassi pliidad. Külmikute puhul on peamiseks murelapseks jäämasinad, pliitidel aga süütajad.

Tänapäevane jäämasina ja veejaoturiga kahepoolne nutikülmik on oma olemuselt nagu kapriisne vormel-1 auto – see pakub küll tiiptasemel mugavust ja edevust, kuid iga lisatud andur, klapp ja toruke on järjekordne koht, mis võib kõige ebasobivamal hetkel otsad anda. Lisaks toob Sheinkopf välja üllatava fakti: väga paljud varajased rikked ei tulene üldse seadme praagist, vaid hoopis hoolimatust transpordist ja kehvast paigaldusest.

Toome selge ülevaate huvides välja uuringutest ja 2026. aasta hooldusstatistikast kooruvad kaasaegse kodutehnika ning elektroonika plussid, miinused ja võtmenäitajad.

PLUSSID

- Seadmete keskmine eluiga pikeneb: nutiseadmed (keskmiselt 6,4 aastat) ja suured kodumasinad (12,5 aastat) kestavad varasemast kauem.
- Nutitelefonide füüsiline vastupidavus, akude eluiga ja laadimispesade kvaliteet on teinud märgatava arenguhüppe (+7%).
- Eestlaetavad pesumasinad, kuivatid ja nõudepesumasinad on äärmiselt töökindlad (tippbrändidel vajab esimesel aastal hooldust alla 10% seadmetest).
- Madalamad pesutemperatuurid (keskmiselt 40 °C) ja Euroopa Liidu uued parandatavuse nõuded toovad tarbijale otsest säästu.

MIINUSED

- Tarkvara aegumine sunnib välja vahetama täiesti töökorras riistvaraga nutitelefone ja tahvelarvuteid.
- Remondi kõrge hind, seadmete ehituslik keerukus ja tehnikute puudus muudavad parandamise tihti ebamõistlikuks või nädalaid kestvaks ootamiseks.
- Odavama hinnaklassi nutitelefonid on jätkuvalt kehvema vastupidavuse ja parandatavusega.
- Kahepoolsed (*French door*) külmikud ja profipliidid on rikkealtid (jäämasinad ja süütajad streigivad sagedamini).

- [Lahendused](#)

- [Kodumasinad](#)

- [Öko](#)

Pilt

